

Ruskojazyčný organizovaný zločin na území České republiky

Ve svém článku se budu stručně zabývat problematikou ruskojazyčného organizovaného zločinu působícího v České republice, neboť jak ruský organizovaný zločin, tak i organizovaný zločin ukrajinský je v České republice pevně zakořeněn, má rozdělena teritoria a – vzhledem k přechodu na nový a moderní typ a též na některé nové formy organizovaného zločinu – je stále nebezpečnější.

Ruskojazyčný organizovaný zločin a „vor v zákoně“

Ruskojazyčný organizovaný zločin je třeba důsledně rozčlenit na „ruský“ a „ukrajinský“ i přesto, že mají obdobnou organizační strukturu a páchají obdobnou organizovanou trestnou činnost, neboť tamní zločinecké gangy vycházejí z odlišného pojetí. Ruské zločinecké organizace uznávají tzv. tradiční kriminální elitu, kterou je „vor v zákoně“. Ten je pro ně nejvyšší autoritou. „Vor v zákoně“ má v kriminálním prostředí nebývale vysokou autoritu, značný vliv a vážnost a ostatní profesionální zločinci mu projevují úctu a hledají u něho pomoc. Jedině „vor v zákoně“ je kompetentní k řešení vzniklých zločineckých sporů a přísně dodržuje „kodex zločinecké cti“, jehož hlavní zásadou je zřeknutí se rodinného života. „Vor v zákoně“ za žádných okolností nespolupracuje s policií ani s dalšími státními orgány. Ukrajinské zločinecké gangy jsou organizovány moderněji a tradiční „vory v zákoně“ neuznávají. Z ruských zločineckých gangů a mafií stojí zde za zmínku čečenské zločinecké gangy a mafie, dagestánské zločinecké gangy a mafie a solncevská zločinecká skupina, která je součástí solncevské zločinecké brigády operující v řadě zemí světa.

Čečenské zločinecké gangy a mafie

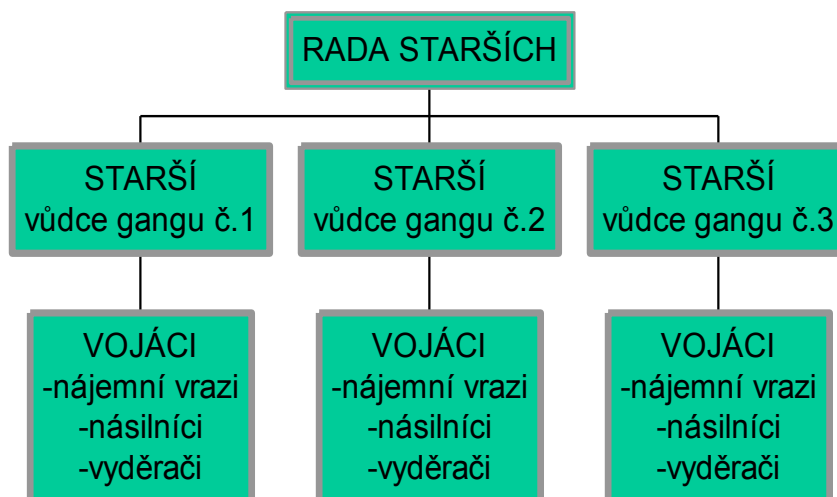
Pokud jde o čečenské zločinecké gangy a mafie, tyto se rekrutují z bývalé Čečensko-Ingušské ASSR, nacházející se v oblasti Kaspického moře. Spadají do tří nejvýznamnějších tzv. kavkazských národů (dále tam patří Arméni a Gruzínci), které se liší určitou mentalitou. Je jim vlastní historický odpor k Rusům, rodová (klanová) soudržnost a skutečnost, že většina těchto příslušníků provozuje pro ně tak typickou obchodní činnost všeho druhu. Čečenské zločinecké gangy a další kriminální organizace mají hierarchickou strukturu a jasný systém sankcí za neuposlechnutí příkazu podřízenými členy zločinecké skupiny.

Na vrcholu čečenské zločinecké struktury existuje tzv. „rada starších“, která je složena z vůdců jednotlivých zločineckých gangů. Tyto čečenské zločinecké gangy mají mezi sebou přesně rozdělena nejen teritoria, ale i zločinecké aktivity. Rozhodnutí „rady starších“ je závazné nejen pro všechny skupiny, ale i pro všechny členy. Pokud jde o čečenské zločinecké gangy, tyto jsou značně homogenní a jsou-li jejich členy i příslušníci jiných národností, mohou v čečenském zločineckém gangu zastávat pouze podřadné funkce a mají značně omezené pravomoci. Od první poloviny osmdesátých let dvacátého století, tj. ještě za vlády L. I. Brežněva pronikaly čečenské zločinecké gangy zejména do Moskvy a Leningradu (dnešní Sankt Petěrburg). Původně vyvíjely obchodní činnost, později pronikaly do vyšších obchodních sfér a přešly na další formy trestné činnosti, zejména na organizované vydírání. V odborné literatuře se uvádí, že činnost čečenských zločineckých gangů v Moskvě kulminovala v letech 1990 – 1991, kdy v Moskvě působilo kolem osmi set příslušníků čečenských zločineckých skupin. Je pochopitelné, že ruské zločinecké gangy se snažily Čečence ze svých původních teritorií vytlačit všemi možnými prostředky, a proto v následujících letech docházelo mezi nimi k vzájemným bojůvkám. Čečenské zločinecké

gangy se postupně rozdělily na dva tábory, z nichž první tzv. umírněná skupina prosazovala pokojnou cestu dohod o rozdělení teritorií a sfér zájmu a druhá skupina si hodlala svá teritoria vybojovat. V první polovině devadesátých let dvacátého století však většina vůdců tohoto „tvrdého“ tábora byla uvězněna za vydírání a čečenské zločinecké skupiny byly nuceny změnit svoji taktiku. Opouštějí postupně do té doby dominantní sféru vydírání soukromých osob a podnikatelů, zejména obchodníků, ustupují od únosů, loupeží, přepadávání bank a krádeží motorových vozidel a přecházejí na finanční podvody a machinace, včetně podvodů s falešnými platebními příkazy, falešnými platebními kartami atp. Další „obchodní“ aktivity se týkají zejména pašování a prodeje nelegálně získaných zbraní, potravin, alkoholu, cigaret, ropy, vzácných kovů, až po drogy a obchod s plutoniem. Je známo, že v období odsunu sovětských vojsk z Německa na počátku 90. let to byly právě čečenské zločinecké gangy, které organizovaly v rámci armádních konvojů mimo jiných i převoz kradených automobilů po železnici do Ruska.

Příloha č. 1

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČEČENSKÝCH ZLOČINECKÝCH GANGŮ

Čečenské zločinecké gangy a mafie vynikají zejména v různém způsobem páchané násilné trestné činnosti, přičemž jejich násilná trestná činnost se vyznačuje obzvláště vysokou brutalitou. Současná organizace čečenských gangů se vymyká obecnému pojetí obdobných ruskojazyčných gangů a dle současných informací o jejím působení v České republice lze usoudit, že funguje převážně v součinnosti s ostatními shora uvedenými ruskojazyčnými zločineckými brigádami jako „vykonavatel“.

Současná organizace čečenských zločineckých struktur na území České republiky odpovídá organizaci samostatné zločinecké brigády.

Dagestánské zločinecké gangy a mafie

Dagestánské zločinecké gangy a mafie se zaměřují zejména na terorizování občanů z bývalého SSSR, kteří projíždějí přes území České republiky a násilně od nich vymáhají tzv. „mýtné“. Tato trestná činnost byla zjištěna zejména na trasách Praha – Rozvadov a Praha – Jihlava. V několika případech došlo k oloupení projíždějících občanů z bývalého SSSR nejen o finanční částky, ale i o motorová vozidla.

Obdobně dagestánské zločinecké gangy olupují Rusy, Ukrajince a další občany z bývalého SSSR, kteří u nás legálně i nelegálně pracují ve stavebních dělnických profesích. Provádějí to zejména tak, že vyhledávají tyto dělníky na centrálních autobusových nádražích (např. Praha-Florenc) a železničních nádražích (např. Praha-Hlavní nádraží, Praha-Masarykovo nádraží, Praha-Holešovice a Praha-Smíchov).

Oloupeným dělníkům je vyděračem vydáván doklad o tom, že již od nich bylo „mýtné“ vybráno. Na tomto dokladu je uvedena trasa přesunu, telefonické spojení na „výběřčího“, počet osob, které za tento doklad zaplatily a na zadní straně dokladu je razítko obsahující datum „výběru“ finanční částky.

Příloha č.2

Fotokopie dokladu vydávaného vyděrači ve vlacích na trase Košice – Praha přes Brno vypadá následovně:

KOŠICE – PRAHA – BRNO	
TRANZIT SŇAT	
PRAHA 1	LUDI: 3
TEL.: 602 315 637	DATUM: 21. 7. 2007
PLATÍ: 1 MESIAC	

Vrchní představitel dagestánských zločineckých gangů v České republice je zde trvale usídlen a jeho hlavní působnost je zaznamenávána nejen na území hlavního města Prahy, včetně různých center podnikatelského dění, ale i na severu Čech a na severní Moravě.

Solncevská brigáda

Na území hlavního města Prahy a dále v oblasti Karlových Varů působí tzv. SOLNCEVSKÁ ZLOČINECKÁ SKUPINA, která je jednou z odnoží tzv. Solncevské brigády. Tato celosvětově známá zločinecká organizace má velmi rozsáhlé spektrum zločinecké činnosti a lze říci, že její členové či osoby s touto zločineckou organizací spolupracující, působí takřka po celém světě.

Hlavní představitel solncevské zločinecké skupiny působící na území České republiky je osoba, která byla v roce 1995 v souvislosti s mediálně známým zásahem Policie ČR v restauraci „U Holubů“ v Praze vypovězena z České republiky a nyní řídí činnost solncevské zločinecké skupiny u nás z Maďarska.

I když se po známém zásahu v restauraci „U Holubů“ v Praze zdálo, že se podařilo činnost solncevské zločinecké skupiny v České republice paralyzovat, neboť všichni hlavní představitelé byli z České republiky vypovězeni a byl jim udělen zákaz pobytu na dobu deseti let, již o čtyři roky později (1999) bylo zaznamenáno několik vážných pokusů o opětovné zvýšení vlivu na našem území. Např. jedním z původně vypovězených zločinců a představitelů vrcholného článku řízení Solncevské brigády byla u nás prostřednictvím jedné mediálně známé advokátní kanceláře podána žádost o zrušení zákazu jeho pobytu v České republice. Tato advokátní kancelář, v minulosti již neslavně proslulá poskytováním „právní pomoci“ osobám spjatým s organizovaným zločinem, se snažila o kladné vyřízení žádosti s odůvodněním, že od doby uložení zákazu pobytu uplynuly již čtyři roky, během nichž se jmenovaný žádných nezákonných aktivit proti České republice nedopustil. Obdobně byly zjištěny i další případy, jejichž cílem mělo být získání vstupních víz či umožnění pobytu některým vrcholným představitelům této zločinecké organizace v České republice. Například bylo zjištěno, že jistá osoba měla za úplatek 75.000 amerických dolarů zajistit vyřazení tří nežádoucích osob z policejní databáze a tím jim umožnit získat naše vstupní víza, apod.

Obdobně působí solncevská zločinecká skupina i v našich nejznámějších lázních v Karlových Varech, které se v posledních deseti letech stávají doslova centrálou ruskojazyčného zločinu. Karlovy Vary se v porevoluční době staly rekreační oblastí představitelů vyšších podnikatelských vrstev, zejména ruských naftových magnátů a obchodníků s drahými kovy, zejména se zlatem a diamanty, představitelů státní správy Ruské federace, ale také oblastí působení představitelů ruskojazyčného organizovaného zločinu. Zatímco původně byl za centrum ruského dění v Karlových Varech považován pouze jeden hotel, v současné době, zejména díky zájmu ruských investorů, kteří zde zcela zjevně legalizují i výnosy pocházející z trestné činnosti formou přímých investic do nemovitostí (zejména skupováním lázeňských domů a provozováním kasín a nočních podniků), se odhaduje, že ruský kapitálový podíl na zdejším hotelovém a lázeňském trhu dosahuje minimálně dvou třetin, či dokonce více. Že jde skutečně o významné centrum ruskojazyčných zločineckých struktur na našem území, je fakticky doloženo i skutečností, že právě v Karlových Varech bylo již zatčeno několik celosvětově hledaných nejzávažnějších zločinců, včetně vůdčí osobnosti zločinecké skupiny nájemných vrahů v Sankt Petěrburgu, který byl obviněn z devíti vražd, dále zde byl zatčen organizátor a pachatel vraždy poslance ukrajinského parlamentu a další ruští zločinci, kteří zde měli v ruských lázeňských zařízeních dlouhodobě rezervovány nejluxusnější apartmány.

Závěr

Ve svém příspěvku jsem chtěl upozornit na nutnost rozlišování ruskojazyčného zločinu, působícího v současné době v České republice, na ruský organizovaný zločin a na ukrajinský organizovaný zločin, neboť přesto, že mají obdobnou organizační strukturu a páchají obdobnou trestnou činnost, vycházejí z odlišného pojetí. Zvláštní pozornost věnuji čečenským zločineckým gangům a čečenské mafii, dagestánským zločineckým gangům a mafii a tzv. „Solncevské brigádě“.

*plk. doc. JUDr. Miroslav Němec, PhD.
vrchní rada
akademický pracovník Katedry kriminalistiky
Policejní akademie České republiky v Praze
e-mail: nemec.miroslav@polac.cz*